

anno incarnationis dominicæ septingentesimo tricesimo quinto, ætatis vero suæ quinquagesimo nono, qui est annus centesimus primus ex quo perclarissimos et sanctissimos regem et pontificem, Oswaldum dico et Aidanum in provincia Berniciorum primum A fundata est Ecclesia Christi et instituta : quæ hodie- quæ in fide catholica vivit et exultat, auctore ac gubernatore Deo Dei Filio Domino Jesu Christo, quem cum Patre et Spiritu sancto viventem et regnantem per sæcula omniſ spiritus laudat et adorât Dominum.

VENERABILIS BEDÆ VITA

ANONYMO AUCTORE.

(Ex Gil. edit.)

Beda presbyter, Christi famulus, natione Anglicus, apud ecclesiam sive monasterium apostolorum Petri et Pauli, quæ in civitate Cantix in Anglia constructa est, claruit tempore Justiniani secundi : hic a septennio sub Benedicto ipsius monasterii abbate, et post sub Ceolfrido, in divinis eloquiis apprime eruditus, divino studio operam præbens, sacris litteris plenius imbutus, sapientia et vitæ sanctitate admiranda profecit. Anno autem ætatis suæ 24, diaconatum, et 50 presbyteratum a Joanne episcopo suscepit, inde usque ad annos 70 vitæ suæ scripturis et divinæ sapientiæ opusculis intendens, multa pectoris sui viris scholasticis contulit monumenta. Nam xxxvi volumina edidit, quæ in lxxviii libros divisit. Diem autem obitus sui per septem præcedentes hebdomadas divina revelatione præscivit. Die autem ascensionis Domini, quæ tunc illo anno vi Kalend. Junii evenit, dum vespertas cum cæteris clericis in ecclesia celebraret, nulla alia infirmitate detentus, sed corporis compos ac mentis, cum antiphonam illam, *O rex gloriæ* decantaret, ipsa finita in suo appodiatu stallo spiritum emisit; statimque mirus odor de ejus corpore fragrare cœpit: sepultus est in monasterio suo. Hic cum sanctissimus ab ecclesia reputetur, et in confessorum catalogo numeretur, solus inter sanctos non sanctus, sed Venerabilis appellatur, et hoc propter duas rationes sive miracula, quæ de ipso contigerunt. Primo, quia cum ex nimia senectute oculis caligasset, et discipulo duce ad lapidum congeriem

pervenisset, discipulus ei suadere cœpit quod magnus esset ibi populus congregatus qui summa affectione et silentio ipsius prædicationem expectabant. Cumque sanctus ferventi spiritu elegantissimum sermonem fecisset, et conclusisset *Per omnia sæcula sæculorum*, lapides responderunt: *Amen, Venerabilis Presbyter*. Secundo, quia dum alius discipulus ejus, ipso defuncto, titulum sepulcro facere disposuisset, unico carmine Leonino sic incipiens: *Hæc sunt in fossa, et vellet finire Bedæ sancti vel presbyteri ossa, nec metrum stare posset, et nullum aliud vocabulum eidem occurreret, atædiatus tandem ivit dormitum. Et ecce mane in tumulo manibus angelicis reperit sculptum:*

Hæc sunt in fossa Bedæ Venerabilis ossa

Qui evit autem in Christo vi Kal. Junii circa annos Domini 700. Corpus autem ejus (a) Januam translatum digna veneratione colitur. Scripsit vir Domini, inter alia super Gen, lib. unum; de tabernaculo Moysi, lib. iii; super Samuelem, libros iv; de templo Salomonis, lib. unum; super Esdras et Neemiam, lib. ii; super Tobiam, lib. unum; super Parabolas Salomonis, lib. ii; super Cantica canticorum, lib. v; super Epistol. canon., lib. vii; super Marcum, lib. iv; super Lucam lib. iv; super Actus apost., lib. unum; super Apocalypsim, lib. unum; de quæst. lib. Regum ad Nothelmum, lib. unum; de Schismatib., lib. unum; de Gestis Anglorum insigne et egregium volumen, in quo et Chronica de temporibus continetur.

(a) Ita in Edit. Basil. legitur; Genuam scribi debet.

COMMENTARIUS PRÆVIUS

DE S. ET VEN. BEDA MONACHO PRESBYTERO IN ANGLIA

Vel de ejus ætate, Vita a TURGOTO collecta, cultu sacro Antiquorum ei attestantium sententiæ.

(Ex Bolland. Act. Maii t. vi.)

1. Duo illustria sæculo Christi septimo construxit monasteria sanctus Benedictus Biscopius abbas, utraque in antiqua Northanhymbrorum regione, eaque parte quæ episcopatu Dunelmensi subjacet.

Prius ad honorem sancti Petri apostoli surrexit prope ostium Vedræ fluminis, Anglis V. Verre; unde et V. Viramutha, teste Cambdeno, nunc Monchs V. Veremith dicitur, id est, Vedræ ostium, ad monachos